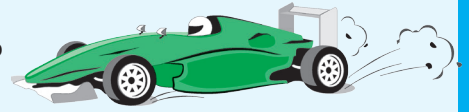

АВТОДОРОЖНИК

Газета колективу Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти

№ 6 (1701)
9 червня 2022 р., четвер

О НА ВИМОГУ ЧАСУ

ГОТУЄМОСЯ ДО АКРЕДИТАЦІЇ

Якість освіти сьогодні є одним із основних критеріїв діяльності закладів вищої освіти України. Понад 90 років поспіль наш університет завжди тримав і гідно продовжує тримати високі показники якості освітнього процесу, навіть у надскладних умовах війни. Цьогоріч успішно пройшли акредитацію дві освітні програми, а також було проведено низку інформаційних заходів.

Зокрема, у лютому була проведена акредитація освітньо-наукової програми «Менеджмент» третього рівня вищої освіти (доктора філософії) спеціальності 073 «Менеджмент», котру 01.03.2022 р. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти акредитувало на п'ять років. Всі отримані рекомендації та зауваження від експертної групи, представників Галузевої ради та Національного агентства будуть враховані у подальшій роботі університету.

З метою інформування гарантів освітніх програм про зміни у нормативно-правовій базі було також започатковано роботу відповідних семінарів. Так, у лютому відбувся захід на тему «Акредитація ОНП третього освітнього рівня ВО (доктора філософії)» під головуванням проректора з науково-пе-

дагогічної роботи, проф. А.Г. Батракової за участі відділу акредитації, стандартизації та якості навчання, де були розглянуті питання змісту і структури освітньо-наукових програм третього рівня вищої освіти, необхідний перелік супровідних документів, нормативна база МОН та НАЗЯВО.

Незважаючи на воєнні дії, колектив нашого університету не зупинив свою роботу. Так, у березні до інформаційної системи НАЗЯВО було завантажено звіт самооцінювання та супровідні документи освітньо-наукової програми «Галузеве машинобудування» третього рівня вищої освіти «доктор філософії» за спеціальністю 133 «Галузеве машинобудування». Згідно з рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 17.05.2022 р. (протокол №8) її акредитовано на один рік.

За планом роботи відділу акредитації, стандартизації та якості навчання нині триває процес збору даних для оновлення інформації про академічну та професійну кваліфікацію науково-педагогічних працівників у ЄДБО.

Відділ АСЯН активно співпрацює з гарантами щодо перегляду та оновлення освітніх програм. Готується графік про-

ведення акредитації освітніх програм на наступний навчальний рік. Проводиться анкетування учасників освітнього процесу та стейкхолдерів, за результатами чого формуються зведені результати, що враховуються при перегляді освітніх програм. Гаранти та розробники освітніх програм активно проводять відповідні підготовчі роботи: переглядають освітні програми, проводять зустрічі зі стейкхолдерами, готують звіти тощо.

Насамкінець варто зазначити, що до закінчення нинішнього надскладного навчального року залишилося зовсім небагато часу. Однак, незважаючи на воєнні дії, що тривають понад три місяці (у тому числі й на Харківщині), важкі умови життя українців і діяльності ЗВО Харкова, – жодні виклики сьогодення не стали на заваді роботі згуртованого і дієздатного колективу нашого університету та не зупинили запровадження і функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Оксана Панкова,
керівниця відділу АСЯН,
доц.

О ГОТУЄМОСЯ ДО АКРЕДИТАЦІЇ

СПІВПРАЦЯ ЗІ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ – ЗАПОРУКА РОЗВИТКУ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ

Запорука успішної підготовки здобувачів вищої освіти ґрунтується на освітньо-професійній програмі (ОПП), що відповідає усім нормативним вимогам і постійно оновлюється та удосконалюється. Одним із найважливіших напрямів оновлення та удосконалення ОПП є врахування інтересів і пропозицій стейкхолдерів.

Такими стейкхолдерами можуть виступати дійсні або потенційні працедавці, випускники ОПП або здобувачі вищої освіти, академічна спільнота тощо. Основними напрямками співробітництва випускової кафедри ЗВО зі стейкхолдерами є співпраця і взаємні консультації з виробничих питань, залучення їх до розробки та перегляду ОПП і робочих програм освітніх компонентів, їх анкетування тощо.

Спираючись на багаторічний досвід співробітництва викладачів кафедри проектування доріг, геодезії і землеустрою нашого університету з виробничими проєктними, будівельними і науковими організаціями, випускниками кафедри та академічною спільнотою щорічно відбувається перегляд ОПП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти «Геодезія та землеустрій», до якого обов'язково залучені стейкхолдери та здобувачі, які навчаються за даною ОПП.

Починаючи з 2017 р., кафедра ПДГЗ постійно проводить анкетування стейкхолдерів. Спостереження за кар'єрним шляхом випускників кафедри дозволяє провести анкетування в тих установах, де вони працюють. Таке анкетування має на меті дослідження сучасного стану і перспектив удосконалення підготовки випускників ОПП «Геодезія та землеустрій». Подібне анкетування працедавців дозволяє якнайкраще адаптувати підготовку студентів до потреб ринку праці, зокрема виявити: проблеми дефіциту та якості кваліфікованих фахівців в установі стейкхолдера; потребу в необхідних знаннях, уміннях і компетентностях фахівців; зацікавленість стейкхолдера у подальшій співпраці із ЗВО у рамках реалізації даної ОПП тощо. Питання запропонованої відділом акредитації, стандартизації та якості навчання ХНАДУ анкети передбачають виявлення ступеня зацікавленості стейкхолдерів у прийомі на роботу наших випускників за ОПП «Геодезія та

землеустрій», а також оцінку їх професійних якостей і навичок. Таке анкетування стейкхолдерів спрямоване також на виявлення тих додаткових знань, умінь, навичок і компетентностей, котрі варто надати майбутнім випускникам ОПП «Геодезія та землеустрій» для забезпечення їх конкурентоспроможності конкретно на посадах установи стейкхолдера і на ринку праці в галузі геодезії та землеустрою взагалі.

Упродовж останнього навчального року в анкетуванні та обговоренні ОПП «Геодезія та землеустрій» першого рівня вищої освіти взяли участь такі виробничі установи та ЗВО: Східна регіональна філія ДП «УкрДАГП», ДП «Харківський науководослідний та проєктний інститут землеустрою», ДП «Дороги Харківщини», ТОВ «Автомагістраль-Південь», Харківська філія «Харківдіпрошлях», Кременчуцький національний університет ім. М. Остроградського, Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова, Національний університет «Полтавська політехніка ім. Ю. Кондратюка». При врахуванні отриманих пропозицій члени проєктної групи ОПП додатково розробили три нових спеціальних (фахових, предметних) компетентностей та п'ять нових формувань результатів навчання, що не були передбачені Стандартом вищої освіти із спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» першого рівня вищої освіти. Здобуття запропонованих проєктною групою спеціальних (фахових, предметних) компетентностей і результатів навчання забезпечується введенням до змісту ОПП нових освітніх компонентів та удосконаленням змісту вже існуючих.

Співпраця колективу нашої кафедри з працедавцями поширюється також на залучення провідних фахівців установи стейкхолдера з існуючим сучасним геодезичним обладнанням до проведення навчальних занять та роботи наукових гуртків на базі ХНАДУ, а також на базі установи працедавця. Зокрема, лабораторні заняття з освітніх компонентів «Фотограмметрія та дистанційне зондування», «GPS-технології та електронні геодезичні прилади» передбачені ОПП «Геодезія та землеустрій» для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, про-

ходять на базі Східної регіональної філії ДП «Українське державне аерогеодезичне підприємство». На заняття наукових гуртків, що діють на кафедрі ПДГЗ, також залучаються фахівці з установ стейкхолдерів. Окрім того, що наші здобувачі проходять навчання у лабораторії геодезії ХНАДУ, котра оснащена усіма видами геодезичного обладнання, починаючи від оптичних теодолітів і нівелірів і закінчуючи сучасними електронними тахеометрами і нівелірами, GPS приймачами, лазерними далекомірами тощо, наша кафедра тісно співпрацює з Харківським навігаційно-геодезичним центром, що дозволяє нам вчити студентів працювати з найсучаснішим геодезичним обладнанням, таким як 3D сканери, безпілотні літальні апарати тощо. Робота в таких наукових гуртках спрямована насамперед на здобуття додаткових професійних знань та заохочення студентів до наукової діяльності, участі у конференціях, олімпіадах і конкурсах студентських наукових робіт тощо. Роботою наукових гуртків передбачено також майстер-класи, до яких залучаються випускники кафедри. Як показує досвід, такі майстер-класи дозволяють студентам не лише набути професійні навички, але й мотивують їх для більш завзятого навчання та спонукають бажання працевлаштуватися за спеціальністю.

Співробітництво зі стейкхолдерами не обмежується спільною роботою над удосконаленням ОПП, але й передбачає також спільне проведення навчально-методичних семінарів і конференцій, проведення на базі установи стейкхолдера виробничої практики здобувачів, залучення фахівців з виробництва до складу екзаменаційної комісії для захисту кваліфікаційних робіт тощо.

Постійна продуктивна співпраця зі стейкхолдерами є запорукою розвитку ОПП, що дозволяє здійснювати підготовку висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців, які після завершення навчання готові до виконання складних виробничих завдань із використанням усіх видів геодезичного обладнання та мають високий попит на ринку праці у галузі геодезії і землеустрою.

Еліна Захарова,
асистент каф. ПДГЗ

○ СТУДЕНТСЬКА НАУКА

ЗДОБУТКИ МАЙБУТНІХ НАУКОВЦІВ КРАЇНИ

За доброю традицією всередині квітня упродовж п'яти днів у нашому університеті проходила цьогоріч уже 84-та міжнародна студентська наукова конференція. Нинішній науковий захід, що відбувся під час дії воєнного стану, не лише продемонстрував здобутки майбутніх представників наукової еліти країни, але й сприяв популяризації науки серед університетської молоді.

Здобувачі вищої освіти як нашого університету, так і закладів вищої освіти України (у тому числі й іноземні студенти) плідно спілкувалися та обмінялися накопиченим досвідом наукової діяльності під час роботи 33 секцій у режимі on-line на платформах ZOOM, BigBlueButton та Moodle, де молоді дослідники представили презентації своїх доповідей та відеороботи.

Під час конференції молоді науковці взяли активну участь в обговоренні заявлених учасниками тем доповідей, що вирізнялися науковою обґрунтованістю викладеної інформації, дослідницьким характером виконаної роботи та засвідчили високу активність студентів у проведенні наукових досліджень.

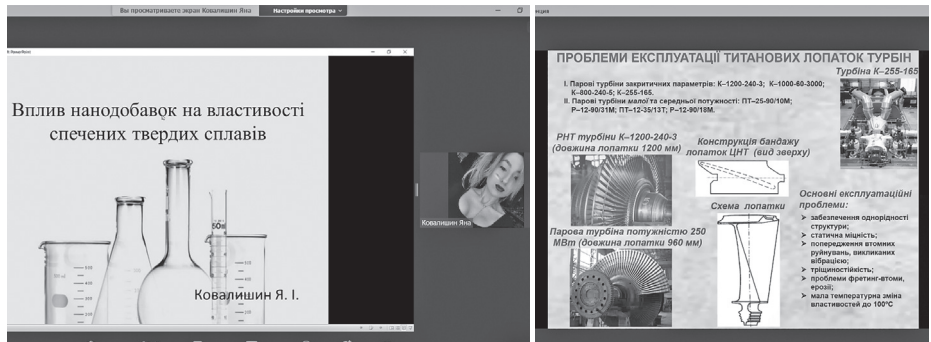
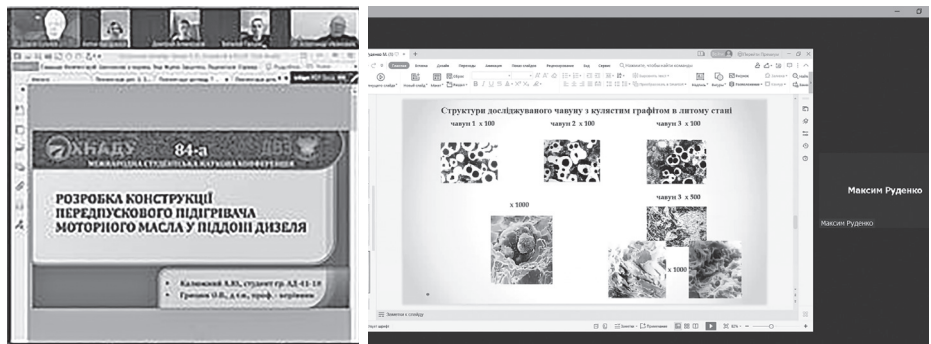
Зокрема, під час роботи секції «Екологія» здобувачі вищої освіти, які навчаються за освітніми програмами «Екологія та охорона навколишнього середовища» й «Екологічна безпека», представили власні наукові напрацювання та обговорили питання пом'якшення екологічних наслідків військових дій, що вже понад три місяці тривають в нашій країні.

Учасників заходу палко привітала завідувачка кафедри прикладної екології та природокористування Національного технічного університету «Полтавська політехніка ім. Юрія Кондратюка», проф. О.В. Степова, яка зауважила, що подібні форуми дуже важливі, адже вони сприяють підвищенню якості підготовки фахівців екологічного спрямування. Здобувачів вищої освіти також привітала завідувачка кафедри екології нашого університету, проф. Н.В. Внукова, яка зробила чудову презентацію на тему «Особливості провадження державної регуляторної екоорієнтованої діяльності в умовах воєнного стану».

На секції «Комп'ютерні технології і мехатроніка» було представлено вісім найкращих доповідей наших здобувачів вищої освіти, а також доповідь здобувачки Ансбахського університету прикладних наук (Німеччина) Л. Андон, яка є амбасадором проекту Red Hat. Дві доповіді було заслухано англійською мовою.

За підсумками обговорення на секції «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» визначено, що результати досліджень здобувачів вищої освіти групи МА-51-20 В. Тихоненко та І. Королькової мають наукову новизну тому й рекомендовані до друку.

У матеріалах учасників секції «Облік і оподаткування» досить ґрунтовно було розглянуто й проаналізовано сучасні вітчизняні

та зарубіжні системи обліку, оподаткування і фінансів; визначено новітні проблеми теорії та практики в цій галузі; висвітлено найактуальніші та найважливіші аспекти обліково-аналітичного забезпечення управління і розвитку суб'єктів підприємництва; обговорено питання обліково-податкової політики та внутрішнього аудиту підприємницьких структур; досліджено управлінські інформаційні системи і технології в обліку, аналізі та аудиті; розкрито нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку, звітності та оподаткування, а також розглянуто науково-методичні засади розвитку обліку, оподаткування та фінансів. Обговорення сучасних тенденцій розвитку обліку та оподаткування, а також проведення дискусій з актуальних проблем у цій царині продемонструвало значний інтерес молоді до озвучених питань. У результаті плідної науково-дослідницької роботи здобувачами вищої освіти розроблено низку теоретико-методичних і практичних результатів, що мають як наукове, так і прикладне значення та формують якісне підґрунтя для ефективного продовження наукових досліджень у цій галузі.

За результатами роботи секції «Транспортні системи і логістика» було обрано кращу доповідь за темою «Нові технології кріплення вантажу при транспортуванні», яку представив здобувач вищої освіти Відокремленого структурного підрозділу Автотранспортного фахового коледжу національного технічного університету «Дніпровська політехніка» О. Коробко.

На секції «Організація та безпека дорожнього руху» найкращими визнано доповіді студентів групи Т-42-18 В. Федорові та тему «Інноваційні підходи до інформа-

ційного забезпечення стоянок транспортних засобів у містах» та О. Макаровою на тему «Дослідження впливу психофізіологічних показників водія на безпеку дорожнього руху». Найцікавіші доповіді цієї секції можна побачити в записі на Youtube за відповідним посиланням.

Принагідно зазначимо, що у роботі цьогорічної конференції взяли також активну участь й іноземні студенти нашого університету. Традиційно метою проведення секції «Мовна підготовка» було сприяння подальшому розвитку наукових досягнень іноземних здобувачів вищої освіти у галузі гуманітарних, технічних, історичних та соціально-економічних наук; формування їхніх загальнокультурних, професійних та лінгвопредметних компетенцій, а також розвиток міжкультурної комунікації. Представлені доповіді свідчать про те, що здобувачі-іноземці вищої освіти ЗВО України разом зі своїми науковими керівниками активно працюють над вирішенням сучасних проблем щодо питань міжкультурної комунікації, мовної підготовки, впровадження новітніх педагогічних технологій у навчальний процес, а також досліджують нагальні проблеми гуманітарних, соціальних, економічних, історичних і технічних наук.

Красно дякуємо всім учасникам 84-ї міжнародної студентської наукової конференції за активну участь у її роботі та щиросердно бажаємо подальших професійних успіхів і мирного неба!

Разом переможемо!

Статтю підготовлено за відповідними матеріалами сайту ХНАДУ.

Владислава Байдала, голова наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених

О АКТУАЛЬНО

РЕАЛІЇ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ І БЕЗПЕКА НА ДОРОГАХ

За останні три місяці Харків, як і значна частина України, зазнав серйозних руйнувань, багато вулиць та доріг були або залишаються заблокованими. Але, незважаючи на це, триває доставка гуманітарних вантажів, у магазини завозяться харчові продукти, йде переміщення військових і цивільних громадян, забезпечується проїзд рятувальної техніки та автівок медичної допомоги. Звісно, без ретельного керування фахівцями, які знаються на тонкощах функціонування дорожньої мережі, увесь цей процес був би неможливим.

Вочевидь після завершення війни транспортна логістика набуде ще більшої актуальності: почнеться відновлення країни, отже, збільшиться і навантаження на дороги. Тому вже зараз необхідно подбати про достатню кількість спеціалістів з управління транспортними процесами, підготовкою яких займається колектив факультету транспортних систем нашого університету.

– Наш факультет працює в трьох напрямках: розробка технологій транспортного обслуговування населення, доставка вантажів та організація дорожнього руху, – розповідає професор кафедри транспортних технологій Володимир Вдовиченко.

– Ці завдання треба виконувати, враховуючи потреби як сьогодні, так і майбутнього. Наприклад, зараз у Харкові відновлено рух громадського транспорту по тимчасових маршрутах. У подальшому ж напрями пасажиропотоків можуть змінитися, і для раціонального ефективного планування роботи міського транспорту знадобиться низка реорганізаційних заходів, щоб можна було вчасно задовольнити потреби населення в пересуванні.

Дуже важливо вже зараз потурбуватися і про плани мобільності в разі виникнення надзвичайних ситуацій, бо під час бойових дій багато людей мали проблеми з виїздом до безпечних місць, стикнувшись з проблемами на дорогах.

Як сьогодні, так і в майбутньому залишиться актуальним питання транспортування вантажів і доставки товарів. Під ці завдання потрібно постійно удосконалювати логістичні мережі, бо життя не стоїть на місці, з'являються різні форми онлайн замовлень, що потребують пристосованої до цього інфраструктури в містах.

Традиційно важливою залишається організація дорожнього руху. Харків уже майже вичерпав свої територіальні можливості для розширення вулиць та створення нових дорожніх розв'язок. За аналогічних обставин увесь розвинутий світ давно зрозумів, що потрібно більш ефективно використовувати існуючу інфраструктуру, впроваджувати інтелектуальні технології управління транспортом. Харків теж поступово створює «розумну» систему управління дорожнім рухом: так значна кількість світлофорних об'єктів вже підпорядковані єдиному диспетчерському центру управління рухом, створеному на базі КП «Міськелектротранссервіс». І це також визначає потребу в фахівцях, підготовкою яких займається саме наш факультет.

– Де ще затребувані випускники факультету?

– Основою управління транспортними системами є створення транспортних моделей. В Україні наразі існують всього декілька компаній, які можуть надавати дійсно компетентні послуги з моделювання транспортних процесів. Практично всі вони укомплектовані нашими випускниками або є партнерами на-

шого факультету. Це свідчить про високу якість підготовки наших студентів, яким ми надаємо і фундаментальну освіту, і володіння комп'ютерними технологіями, і знання іноземних мов тощо.

Наш факультет і сам часто виступає в ролі виконавця робіт з моделювання транспортних процесів, з удосконалення систем транспортного обслуговування та схем організації дорожнього руху. Впровадж останніх десятиріч наші фахівці брали участь в розробці та удосконаленні маршрутних мереж Сум, Нікополя, Херсона, Луцька, Полтави, Рівного, Олександрії та інших міст; займалися дослідженням потоків пасажирів і підвищенням ефективності транспортного обслуговування населення міст Черкаської та Херсонської областей. У Харкові наші випускники очолюють Центр управління дорожнім рухом, обіймають керівні посади на транспортних підприємствах.

– А як щодо інтегрування у європейське фахове середовище?

– ХНАДУ активно прагне адаптувати навчальний процес до європейських стандартів. Наш факультет першим в Україні ще у 2005 р. розпочав активно співпрацювати з компанією «РТV Group», яка є світовим лідером у царині транспортного моделювання. Ми є ліцензійним власником її програмних продуктів, активно застосовуючи їх у науково-дослідній діяльності та навчальному процесі.

Упродовж останніх 10 років у нас постійно працювала міжнародна школа мобільності, створена в співпраці з Дрезденським технічним університетом (Німеччина). Студенти ХНАДУ та інших вишів України завжди брали активну участь у її роботі, долучаючись до світового досвіду в цій галузі. Також на нашому факультеті реалізуються проекти програм «Erasmus+», якими передбачена можливість мобільності студентів, їх навчання в Дрезденському технічному університеті. У царині спільних наукових досліджень ми активно співпрацюємо також із Краківською політехнікою та Лодзинським університетом (Польща).

Все це дає можливість надавати студентам знання, «конвертовані» на європейському рівні. Але найближчим часом для наших випускників буде багато роботи і в Україні, де треба зосередитися саме на моделюванні перспектив розвитку населених пунктів і транспорту. На жаль, упродовж останніх десятиліть в містах і регіонах майже не було програм з дослідження пасажиропотоків. Маршрутні мережі формувалися без урахування пасажирських запитів. Зрозуміло, що ті регіони, котрі постраждали внаслідок бойових дій, тепер потребуватимуть перегляду транспортних

О АКТУАЛЬНО

РЕАЛІЇ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ І БЕЗПЕКА НА ДОРОГАХ

Закінчення. Початок на с. 4

сполучень. Для цього потрібно проводити низку досліджень, розробляти поточні та перспективні транспортні моделі, плани мобільності, щоб на їх основі втілювати на практиці комплексні системи управління транспортом, які б давали можливість кожній людині мати якісне транспортне обслуговування незалежно від того, де вона мешкає.

Ще один важливий напрям освіти, за яким навчають студентів на факультеті транспортних систем, – це організація та забезпечення безпеки дорожнього руху, котрим і займається відповідна кафедра, де надають належні компетенції.

– Проблема безпеки дорожнього руху, на жаль, не втрачає актуальності з року в рік, – говорить доцент кафедри організації та безпеки дорожнього руху Олександр Рябушенко. – Невипадково період з 2011-го до 2020-го року був оголошений ООН десятиріччям боротьби за безпеку дорожнього руху. Для України це особливо актуально, адже серед європейських держав ми посідаємо перші місця за показниками смертності в ДТП. Так, щорічно на дорогах України гине 12 – 13 людей на 100 тис. населення. У Швеції кількість жертв складає 3 – 4 людини на 100 тис. населення, в Німеччині 5 – 6. Тому потрібно терміново вживати серйозних заходів для скорочення цих показників.

– Як може сприяти цьому наука?

– ДТП виникають не тільки через грубе порушення правил дорожнього руху, тут може відігравати роль низка чинників. Останніми роками в Європі набула популярності концепція «Нульової смертності на дорогах» («Vision Zero»), що передбачає створення безпечних доріг, безпечного автомобіля та безпечного водія. Це означає, що інфраструктура дороги має враховувати можливості та недоліки людини, перед-

бачати її помилки. Концепція «безпечного водія» спрямована забезпечити його здатність адекватно діяти у будь-якій ситуації на дорозі. Це і рівень підготовки, і кваліфікація, і виявлення так званої агресивної поведінки під час керування автомобілем – коли водій формально ще нічого не порушив, але за непрямыми ознаками, про які можуть повідомити інші учасники дорожнього руху або системи спостереження, він керує автомобілем у потенційно небезпечній манері. У нас в Україні таке поняття поки що не втілене в практику. Тому тут є широке поле для застосування наукових досліджень на практиці, чим займаються у тому числі і співробітники нашої кафедри. Зазначу, що в країнах Європи, США та Австралії значних успіхів зі зниження смертності на дорогах вдалося досягти, спираючись саме на наукові знання і розвиток відповідних інститутів.

Україна, на жаль, не може вкладати стільки грошей в розвиток дорожньої інфраструктури та безпеки, як це роблять розвинуті країни. Але якщо після війни

почнеться відновлення або реконструкція транспортної мережі за допомогою міжнародної спільноти, то можна буде закласти нові сучасні рішення для підвищення безпеки дорожнього руху, котрі раніше потребували серйозних затрат і не могли бути реалізованими при старій дорожній інфраструктурі. Відповідні фахівці у нас є, зокрема, на нашій кафедрі видана монографія «Аудит безпеки дорожнього руху». Отже, якщо буде серйозне фінансування для якісного відновлення транспортної інфраструктури, наша країна зможе вийти на новий рівень безпеки дорожнього руху. А це – тисячі щорічно збережених життів.

– Де ще можуть застосувати свої знання випускники кафедри?

– Ми надаємо студентам широкий комплекс знань, котрі дають змогу працювати у різних сферах діяльності, пов'язаної з транспортом, продажем автомобілів і страхуванням, а також у підрозділах поліції, відповідних департаментах та відділах органів влади. До речі, незважаючи на те, що ми щорічно випускаємо значну кількість спеціалістів, існує проблема кваліфікованих кадрів у відповідних департаментах і відділах багатьох обласних та районних центрів. Дуже часто у них в штаті немає спеціаліста, який би знався на питаннях організації та безпеки дорожнього руху. Хоча за законом, за безпеку дорожнього руху на дорозі відповідає її балансуотримувач. Але бюджети таких громад не завжди дають змогу тримати повний штат необхідних спеціалістів.

Покращити ситуацію в Україні на дорогах місцевого значення може створення окремої державної структури, яка б координувала питання забезпечення безпеки дорожнього руху.

Такий досвід є у США та багатьох країнах Європи.

Тетяна Бураковська,
випускниця ХНАДУ 1993 р.

О НА ВИМОГУ ЧАСУ

МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Відповідно до укладених договорів про співпрацю між Харківським національним автомобільно-дорожнім університетом і Казахським автомобільно-дорожнім інститутом ім. Л.Б. Гончарова, а також між кафедрою економіки і підприємництва ХНАДУ та кафедрою економіки КазАДІ у весняному семестрі 2021 – 2022 навчального року за програмою міжнародної академічної мобільності було проведено взаємне читання гостьових лекцій науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти.

У рамках здійснення програми академічної мобільності задля формування у студентів бакалавріату, які здобувають вищу освіту в КазАДІ за ОП «Економіка» та «Облік і аудит», знань з прийняття управлінських рішень, аналізу стану економіки країни та окремих її регіонів; аналізу макроекономічних показників і шляхів впровадження інновацій у розвиток економіки країни та її регіонів, а також уявлення про зміст та особливості державного регулювання, обґрунтування принципової правомірності та необхідності втручання держави в економіку в умовах ринкового господарства мені випала чудова нагода особисто проводити лекційні заняття з дисципліни «Державне регулювання економіки». Відповідно до робочих програм було проведено 32 години лекцій з охопленням основних тем: «Теоретичні основи державного регулювання економіки», «Характеристика форм державного регулювання», «Державне регулювання прогнозування та стратегічного планування», «Методи фінансово-бюджетного регулювання економіки», «Механізм структурної та інвестиційної політики держави», «Конкурентне середовище та антимонопольна політика», «Державне регулювання соціальної політики», «Основні напрями зовнішньоекономічної діяльності держави», а також «Державне регулювання індустріально-інноваційного розвитку національної економіки».

У рамках здійснення програми академічної мобільності задля формування у студентів бакалавріату, які здобувають вищу освіту в ХНАДУ за ОП «Економіка», ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», а також ОП «Облік і оподаткування», знань про механізм функціонування національної економіки на основі макроекономічних теорій; концепцій і моделей, обґрунтованих світовою та вітчизняною наукою, а також апробованих економічною практикою, лекційні заняття з дисципліни «Макроекономіка» проводила старша викладачка кафедри економіки КазАДІ Віра Боброва. Відповідно до робочих програм Віра Миколаївна провела 28 годин лекцій з охопленням основних тем: «Макроекономічні показники у системі національних рахунків», «Сукупний попит і сукупна пропозиція», «Рівновага ринків», «Макроекономічна політика у відкритій економіці», а

Тема 7
«Меры государства по обеспечению экономического роста»

Экономический рост может принимать две формы, определяющие его основные виды.

Экономический рост

фактический   реальный

Фактический экономический рост отражает реальное ежегодное увеличение валового внутреннего продукта и иных микроэкономических показателей. Как правило, он складывается под воздействие гарантированного и естественного экономического роста и представляет собой реально осуществленный рост экономики страны.

Потенциальный экономический рост представляет собой скорость возможного ежегодного прироста национальной экономики. Иначе говоря, это такой рост микроэкономических показателей, которого могла бы достичь национальная экономика при условии полного вовлечения имеющихся ресурсов в экономический оборот.

ВВП

Пик   рецессия (спад)   подъем (оживление)   Пик

нижняя точка спада

фактический ВВП (Y)

тренд потенциального ВВП (Y*)

экономический цикл

Годы

також «Довгострокове економічне зростання та економічний розвиток».

Під час дистанційних лекцій здобувачі вищої освіти ХНАДУ та КазАДІ показали високий відсоток відвідування, активно й зацікавлено долучившись до обговорення матеріалу, що викладав. Методи і способи надання інформації лекторами, за відгуками здобувачів, є доступними та тримають увагу аудиторії упродовж заняття. Лекції було викладено на високому професійному рівні, що дозволить здобувачам отримати відповідні компетенції та очікувані результати навчання.

Принагідно зазначимо, що співпраця кафедри економіки і підприємництва ХНАДУ та кафедри економіки КазАДІ не обмежується академічною мобільністю. Так, наприкінці 2021 р. на базі кафедри економіки і підприємництва відбулася XV міжнародна науково-практична конференція «Проблеми та перспективи розвитку підприємництва», присвячена 55-річному ювілею факультету управління та бізнесу, до якої з діючою угодою активно долучилися і викладачі кафедри економіки КазАДІ.

У січні 2022 р. для здобувачів вищої освіти факультету управління та бізнесу, які навчаються у бакалавраті за спеціальностями

ми 051 «Економіка», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 071 «Облік і оподаткування» викладачем кафедри економіки КазАДІ, асистентом професора Дмитрієм Бобряшовим була проведена гостьова лекція на тему «Особливості аудиту основних засобів». До речі, Дмитрій Миколайович є відомим у Республіці Казахстан фахівцем-практиком – внутрішнім аудитором АТ «СПК» та заступником генерального директора з фінансів ТОО СП «KazLenz».

Наприкінці січня 2022 р. за сприяння кафедри економіки і підприємництва ФУБ було проведено методичний семінар для науково-педагогічних працівників ХНАДУ на тему: «Роль і значення академічного письма», спікером якого виступила асоційованої професор Університету «Туран» (м. Алмати, Республіка Казахстан) Ірина Наумівна Кренгауз.

Дякуємо нашим міжнародним партнерам за цікавий досвід і сподіваємося на подальшу плідну співпрацю!

О.І. Дмитрієва,
завідувачка кафедри ЕіП, проф.;
Р.Ж. Калгунова,
завідувачка кафедри економіки КазАДІ,
проф.

О МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

ДІЄВА ПІДТРИМКА ЗАРУБІЖНИХ ПАРТНЕРІВ

Україна є великою і сильною державою, котра наразі переживає дуже складні часи, захищаючи у війні з росією власний суверенітет. Ситуація була б ще складнішою, якби не підтримка з-за кордону, адже сьогодні більшість країн демократичного світу об'єднали зусилля, надаючи допомогу нашій державі не лише у вигляді зброї та фінансування вітчизняної економіки, а й насамперед морального сприяння у прагненні боротьби українського народу за мир і свободу.

Наш університет багато років тісно співпрацює з двома вишами у США – Texas A&M University-Commerce та University of Dallas, де викладає чудова сімейна пара – Ірина та Роберт Родрігесі. Декілька років поспіль професор політології у Texas A&M University-Commerce Роберт Родрігес привозив до України студентів свого університету, які, як правило, на кілька тижнів зупинялися в ХНАДУ. Керівництво університету, кафедр іноземних мов і філології та лінгводидактики робили все можливе, щоби перебування іноземної делегації було комфортним та інформаційно насиченим. Студенти знайомилися з містом, визначними пам'ятками архітектури та нашим університетом, де проходили короткий інтенсивний курс російської мови, брали участь у конференціях і круглих столах, залюбки спілкувалися з українськими студентами в неформальній обстановці. У 2019 р. два викладачі кафедри іноземних мов пройшли двотижневє стажування в Texas A&M University-Commerce, де до них поставилися з надзвичайною увагою і турботою. Тож суто ділові відносини згодом переросли у справжню міцну дружбу.

З перших днів, навіть годин війни, ми відчували підтримку наших друзів. За нас, наш університет, Харків і Україну вони дійсно широко переживали. Нещодавно в Texas A&M University-Commerce Роберт Родрігес організував презентацію, на якій виступила його теща, наша колега, колишня завідувачка кафедри іноземних мов Харківсько-

го центрального університету мистецтв ім. М.П. Котляревського О.П. Андрєєва.

У своєму дуже емоційному виступі Ольга Петрівна поділилася своїм баченням того, що відбувається зараз у її рідному Харкові та в Україні загалом.

За її словами, руйнування останніх декількох місяців, завданих країною-агресоркою, мали величезний вплив на мільйони українців у всьому світі, зокрема й на їхню родину.

Однією із причин війни, за версією Путіна, був захист етнічних росіян та російськомовних громадян України від українських нацистів. Ольга Петрівна зараховує себе саме до цієї категорії мешканців країни. Вона народилася на Волзі в росії, її батько був росіянином, а мати українкою. Сім'я переїхала в Україну, яка на той час ще була республікою колишнього Союзу. «Я начинний приклад тих харків'ян, яких, на думку Путіна, йому треба захищати», – сказала Ольга Петрівна, яка вважає себе українкою.

За словами нашої співвітчизниці, переважна більшість українців, зокрема етнічні росіяни та російськомовні українці, вражені цинічними вбивствами та руйнуваннями, скоєними підступним ворогом в їхній країні, і навіть ті, хто сумнівався у необхідності віддалення від росії, тепер бачать, що сьогодні відбувається в Україні насправді.

Звертаючись до американської аудиторії, О.П. Андрєєва зазначила: «Ми цінуємо те, що ваш народ і ваш уряд роблять для нас зараз. Ваша допомога підтримує наш опір, і це дуже багато значить як для України, так і для мене особисто. Переважна більшість українців бажують того ж, що й більшість європейців – жити у вільній, суверенній та демократичній країні».

Ольга Петрівна сказала, що має намір повернутися в Україну, коли це буде можливо. Причому мріє повернутися в країну з колишніми кордонами, де люди можуть жити безпечно і мирно.

Ми безмежно вдячні нашим американським партнерам за небайдужість та підтримку суверенітету й цілісності України. Наш колектив дуже цінує те, що університети, представниками яких вони є, запросили низку студентів ХНАДУ на безкоштовне річне навчання. Наразі проходить підготовка до подорожі та оформлення відповідних документів.

Ми дуже сподіваємося, що цей поїздик ніщо не стане на заваді і наші студенти (до речі, представники усіх факультетів) повернуться до свого рідного університету з новими знаннями, здобутим досвідом і зв'язками, які згодом принесуть користь ХНАДУ в розширенні міжнародного співробітництва, нашій країні – в налагодженні економіки, а студентам – успіхів у побудові їхньої кар'єри.

Н.В. Сасенко, завідувачка кафедри іноземних мов, проф.

Оголошення! Шановні колеги! Запрошуємо Вас на зустріч з представниками університету Texas M University-Commerce, США, відбувається у середу 20 червня 18 р. в конференц-залі о 13.30. Кіткою на тему «Вина освіта в Україні» провільват, доктор політології, професор Роберт Родрігес.

HERALD-BANNER Saturday, May 14, 2022 | heraldbanner.com | \$1.50 From Commerce to Kharkiv Civil Air Patrol flight comes to Majors Professors share thoughts with university audience on war in Ukraine

COMMISSIONERS COURT County to canvass election results Third man arrested in shooting death of local teen POLICE CHIEF FINALISTS Public chance to meet candidates Check us out at www.heraldbanner.com Greenville POLICE CHIEF FINALISTS You are cordially invited to attend an Meet & Greet with the finalists for the Police Chief of the City of Greenville, located...

О АКТУАЛЬНО

ПРОФОРІЄНТАЦІЙНІЙ РОБОТІ – ОСОБЛИВА УВАГА

Чи має можливість цьогорічний одинадцятикласник навчатися у ЗВО міста-героя Харкова? Це запитання зараз дуже актуальне серед випускників шкіл та їхніх батьків! Відповідь однозначна – так, може!

Колектив нашого університету працював, працює і буде працювати надалі, щоби забезпечити якісну освіту нашим юнакам і дівчатам. Зараз, як ніколи, спеціальності нашого вишу актуальні і затребувані. Кожен наш потенційний студент може обрати ту спеціальність, яка буде йому до вподоби. Сьогодні, під час воєнних дій в Україні, й у Харкові зокрема, ми маємо можливість спілкуватися і надавати усю необхідну абітурієнтам інформацію лише в режимі онлайн. Такий формат зумовлений тим, що багато випускників ЗОШ наразі знаходяться в області, в інших містах і навіть за кордоном. Для такого спілкування було створено соціальні мережі у Facebook, telegram channel, Instagram, viber, wats up, де кожен з батьків може поставити запитання та отримати відповіді щодо умов вступної кампанії 2022.

Цього року для вступу до ХНАДУ потрібно скласти НМТ і написати мотиваційний лист,

приклад якого МОН невдовзі надасть. Кожен студент зможе подати 5 заяв на бюджетну форму навчання на основі результатів НМТ або результатів ЗНО минулих років. Та навіть якщо дехто не складе цей тест, на деякі спеціальності можна вступити лише за наявності мотиваційного листа на контрактну форму навчання. Цьогоріч на всі спеціальності нашого університету вартість навчання за контрактною формою було знижено.

Колектив ХНАДУ буде працювати дистанційно з тими студентами, які не зможуть повернутися до Харкова до 1 вересня. Принагідно зазначимо, що зараз дистанційне навчання є одним із дієвих ресурсів отримання освіти у своєму рідному місті. Коли ж закінчиться воєнний стан, кожен абітурієнт буде мати можливість повернутися до очного навчання в стінах ХНАДУ.

Для студентів технікумів теж було змінено умови вступу, за якими всі бажаючі продовжити навчання повинні написати внутрішній іспит. Також було змінено умови вступу до магістратури, згідно з якими всі бажаючі отримати повну вищу освіту, цього року можуть це зробити. Для цього не потрібно здавати (як раніше) ЗНО, а лише зв'язатися з приймальною комісією, заявити про

своє бажання та отримати інформацію щодо того коли та як треба подавати заяву.

Представники кожного факультету знаходяться в онлайн-режимі та залюбки нададуть будь-яку інформаційну допомогу.

ХНАДУ стовідсотково готовий прийняти на навчання цьогорічних одинадцятикласників, адже знання – то сила, а ми сильна нація, яка неодмінно побудує краще майбутнє для своєї країни!

Завдяки професіоналізму викладачів alma mater, наші студенти навчаться будувати дороги і мости, ремонтувати все, що допоможе відновити зруйноване війною, займатися логістикою і піднімати економіку, вивчатим різні мови та отримають сучасні практичні навички.

Шановні абітурієнти! Обравши ХНАДУ, ви зробили правильний вибір, а правильний вибір – то ваше успішне майбутнє. І повірте, ми виховуємо і навчаємо лідерів.

За будь-якою інформацією звертайтеся за тел.: +38 (067) 999 55 96.

Аліна Коваленко,
відповідальна за профроботу

О ДОБРОЧИННИСТЬ

Багато горя і страждань принесла запекла війна, що триває понад три місяці, в мирне й щасливе життя українців, зокрема і в наш рідний Харків, кардинально змінивши перебіг і ритм життя усіх нас, у т.ч. і студентів факультету транспортних систем.

З початку повномасштабного вторгнення військ РФ через постійні обстріли окремих районів міста багато харків'ян втратили житло і залишилися без даху над головою. Багатьом містянам знадобилася допомога, щоб евакуюватися з міста в безпечніші регіони країни. Найвразливішими у цей складний час опинилися родини з малечою та люди похилого віку. Багатьом з них необхідні продукти харчування, засоби особистої гігієни та ліки, а також евакуація з небезпечних населених пунктів. Від початку війни з допомогою волонтерських організацій всі нужденні отримують вкрай необхідну допомогу.

Таке соціокультурне явище як волонтерство існує в світі вже понад 160 років, що вперше виникло ще під час кривавої австро-італо-французької війни.

Головною відмінністю волонтерського руху є те, що він не може виникнути на рівному місці та не можливий у країні, де відсутні традиції, історія і культура. Саме цього в Україні нікому не відняти, адже це явище високоцивілізаційне та соціокультурне і пов'язане воно із розвитком самосвідомості людей, які чітко розуміють свою ідентичність та українськість.

З перших днів війни викладачами факультету транспортних систем за допомогою члена ГО «ДоброТак», доцента кафедри транспортних технологій Т.В. Волкової (голова ГО М.Ю. Чупініна) було створено мобільний гуманітарний логістичний центр допомоги «ДоброТак», метою якого стало управління ланцюгами поставок у гуманітарних операціях.

До роботи цього центру було залучено студентів ФТС Яна Корольчука та Ільгара Джафарова (гр. Т-45-18) і Данила Семенова (гр. Т-21-20), які не стали сидіти склавши руки й чекати коли хтось інший допоможе нашій країні в лиху годину. Довго не розмірковуючи, вони активно долучилися до волонтерського руху, допомагають рідному місту й роблять це ефективно, реалізу-

НАШІ СТУДЕНТИ – ВОЛОНТЕРИ!

ючи набуті фахові компетенції з транспортних технологій у реальному житті.

Основними завданнями ГО «ДоброТак» є евакуація цивільного населення (переважно це люди з інвалідністю та похилого віку) з декупованих населених пунктів Харківської області, та з найбільш постраждалих районів Харкова до безпечних регіонів України.

Увесь цей час доцент Т.В. Волкова спільно зі студентами займаються розробкою логістики гуманітарних вантажів: здійснюють онлайн-комунікацію з евакуаційними командами, розробляють раціональні маршрути з доставки гуманітарних вантажів до медичних закладів та бомбосховищ, обробляють запити від населення щодо потреб в евакуації, виконують роботи з розвантаження, сортування та складських операцій з гуманітарними вантажами.

А студент гр. Т-45-18 Євген Кобзар згідно з дозволом, виданим відповідно до Постанови КМУ 305 від 17.03. 2022 р. «Про особливості роботи АТ «Укрпошта» в умовах воєнного стану та в рамках програми «Евакуація підприємств», ви-

конує евакуацію підприємств на транспортному засобі DAF до безпечних регіонів України.

Не залишаються осторонь від волонтерської діяльності і студенти молодших курсів ФТС. Так, Вадим Литинський (гр. Т-12), Гордій Рубан та Владислав Самородюк (гр. Т-11) активно допомагають дітям-сиротам і дітям з обмеженими можливостями. Студенти Богдан Шепелевцев й Анастасія Водка (гр. Т-23), Сергій Урденко (гр. Т-16т1) та Данило Семенов (гр. Т-21) допомагають пенсіонерам і людям похилого віку, постраждалим від варварської агресії з боку росії, а студент Ігор Сіріков (гр. Т-41) бере активну участь у програмі Президентської допомоги, возячи в Україну гуманітарні вантажі з Іспанії та Португалії.

Гідна поваги доброчинність наших студентів свідчить про те, що усі вони під час навчання набули теоретичні знання, які успішно реалізують у своїй практичній діяльності, розвиваючи й удосконалюючи компетенції з прогнозування та оцінювання потенційних загроз, транспортної логістики, у царині знання гуманітарних процедур і психолого-педагогічні знання для ефективного надання психологічної допомоги людям, які її потребують, а також для дієвої співпраці зі ЗМІ, набуваючи шляхетних якостей людяності та небайдужості до чужої біди.

Така активна діяльність наших студентів – це відповідь університету на постійно зростаючий попит гуманітарно-технічної еліти, високопрофесійно підготовлених фахівців у галузі транспортних технологій, людей здатних на самопожертву у скрутний для країни час.

Студенти і викладачі факультету транспортних систем роблять свій дієвий внесок у перемогу та щасливе майбутнє нашої країни.

Завдяки спільним зусиллям усі разом ми наближаємо нашу зустріч у стінах рідної alma mater.

В.В. Бондаренко, зав. каф. ФІПП, проф.;
Т.В. Ярмач, заст. декана ФТС, проф.

О БУРЕМНЕ СЬОГОДЕННЯ

ВИКРЕСЛЕНА ВЕСНА

Це навіть трохи метафора.

Але в основному ні: на столі просто переді мною стоїть відкидний календар – українські дівчата у національному вбранні, кожного місяця нова світлина – і прожитий день я там дійсно викреслюю.

День за днем. Місяць за місяцем. І так – від двадцять четвертого лютого, від початку війни. Декілька днів зими, а потім – суцільним полотном: березень, квітень, травень. Червень... Ось уже й червень, і лиш серце – досі там, у зимному передсвітанні двадцять четвертого лютого. Та й чи одна я така? Аж ніяк.

Ми усі такі – усі оті сорок із хвостиком мільйонів.

Кожного ранку одна моя подруга із Запоріжжя надсилає мені смайлик у вигляді поцілунку. Достатньо, аби знати: із нею все гаразд. Щоб показати те саме – що зі мною нібито теж усе добре – відправляю коротеньку відповідь. Завжди однаково: +1 день до Перемоги. Понеділкового ранку трохи іншу: на тиждень ближче до Перемоги.

Час із датами вже минув. Пам'ятаю: якось на початку війни я обіцяла усім рідним і друзям, що ось-ось, ось ще трішечки. Ще декілька днів. Іще пару тижнів. Знайомий знайомі, який служить у ЗСУ, сказав, що до Великодня. Треба почекати до травневих. Треба. Іще. Трохи... Та нині – жодної дати, жодного плану, жодних термінів, порушення яких викликало б знову біль десь навколо душі. Що там болить? «Напевно, Україна».

Моя інша подруга – харків'янка у вигнанні, зараз десь під Чернівцями, має план: як святкуватимемо день Перемоги. Давно витягла високі підбори та підготувала пляшку шампанського з такої нагоди. Щоб пити на День Перемоги на площі Свободи. Розколотити, щоб аж вибухнуло, як відкриєш, і потім, ніби гонщики на церемонії нагородження переможця «Формули-1»: сміх і бризки – в усі боки. «Тільки так – і не інакше!» – повторює вона. Чомусь щодня її голос тихіше, тон сумніше та впевненіше – непохитна. Мені здається: вона просто скучила. Шалено скучила – за домівкою, за рідним містом, зрештою, за життям...

Тут нам усім непереливки: за життям, брутално відібраним, за планами та мріями, що стали димом, за улюбленими місцями, які охопило вогнем, наші очі плачуть щодня, наші серця стискаються щоночі. Моє стискається особливо щемно, у надії – інколи примарній, інколи сильнішій, що, можливо, таки не треба буде хоч домівку кидати. Я інколи думаю, що так: мені по-

щастило. Не те, щоб пощастило не виїхати. Радше – пощастило не мати потреби поспіхом виїжджати: вибігати із охопленого полум'ям будинку, короткими перебіжками діставатися до вокзалу, вміщати у валізу крихкі уламки життя й тягнути за собою у невідомість. Принаймні, поки що.

За те дяка Богові й Збройним Силам, звісно, та війна триває. Усе ще може статися. Схрещую пальці, засинаючи. А прокидаючись, ледь чуто промовляю: «Дяка Ісу та ЗСУ». День за днем.

Перемога буде!

Колись у дитинстві усі питали в мами: «Чому небо синє? Чому трава зелена? Чому кіця говорить «няв?» Зараз хочеться спитати: мамо, чому так буває природа навкруги – наприкінці лютого? Але ж відповіді не буде. Ми всі застрягли в тому буремному лютому, і не можемо, не маємо сили прийняти оцю викреслену весну.

Колись, я писатиму про неї вірші.

Колись я співатиму про неї пісні.

Та нині – поки кривавою раною болить Маріуполь, поки чорними вирвами зяє Чернігів, поки страшним досвідом сниться Буча і випаленими очима розбитих шибок дивиться Харків – не на часі вірші. Немає натхнення для пісень.

Їх теж викреслено, ніби весну, із життя мільйонів.

Насправді, лиш Перемога на часі, але її – ще треба здобути.

І ми – здобуваємо!

**Наталія Опришко,
доц. каф. філології та лінгводидактики**

Історію пишуть герої!

Ну хто сказав, що переможці
Історію країн всіх пишуть?
А наші душі Запорожці
Споконвіків безмірно тішать!

Ну хто сказав,
що хто сильніший,
Той має право на вимоги?
Та навіть самий скаженіший
Не може мати перемоги!

Ну хто сказав те, що брехнею
Хтось може правду приховати?

Тортурами або різнею
Свободи в нас не відібрати!

Ну хто сказав, що дух козацький
В народі може хтось скорити?
Хай знають,
що вогонь зенацький

Того він може вщент спалити!

Ну хто сказав, що переможців
Ніхто й ніколи не осудить?
Хто втілював наказ промовців,
Таких катів осудять люди!

Тож знайте нелюди і кати
Вам «переможцем»
не назватись!
Від гніву нашого втікати
Вам нікуди
та й не сховатись!

Той, хто за волю душу й тіло
Готовий на вітар покласти,
Той, щоб нам сонце
всім світило,
В майбутнє зможе
шлях прокласти!

Історію усього світу
Творять нескорені герої,
Що мають лиш від заповіту
Козацьке серце замість зброї!
Сергій Єфремов

О ДОБРОЧИННІСТЬ

ШАНА І НИЗЬКИЙ УКЛІН ВАМ – ВОЛОНТЕРИ ХНАДУ!

Із початком повномасштабної російсько-української війни 2022 року змінилося чимало пріоритетів у кожного українського громадянина: те, що було звичаєм і не викликало жодного напруження, стало наразі викликом і недосяжністю для багатьох.

Ніхто з нас не зміг би навіть уві сні передбачити, що відсутність буденних й звичних речей може слугувати не тільки піддрунтям фізичного дискомфорту, а й психологічною травмою. Коли існує небезпека для людського життя, а тим паче життя твоєї дитини і родини, то тут зреалізуються два життєво важливі фактори – самозбереження і самопожертва. Саме за такими параметрами ми і вирізняємо два взаємодійні поняття – той, хто потребує допомоги, і той, хто її надає – волонтер.

Волонтерство, як на мене, якраз є формою саможертвної благодійності, у яку людина інвестує свій особистий час і власний життєвий потенціал. Пишу це з почуттям цілковитого розуміння, адже з десяти років уже інтелектуально волонтеру, перекладаючи й коригуючи тексти українською мовою для громадських організацій і волонтерських служб Харкова.

Війна в Україні спричинила шалений сплеск волонтерського руху, побільшало в рази волонтерів і волонтерок, які всіма своїми діями наближають перемогу України: закуповують ліки, турнікети й безпilotні апарати; організують гуманітарні коридори для жінок, дітей і людей похилого віку; вивозять тваринок із-під обстрілів; воюють мемами в телеграмі й закидають

росіян дописами у фейсбуці. Залученість людей до благодійності вказує на позитивну тенденцію розвитку українського суспільства та безпосередньо кожного свідомого громадянина своєї країни.

Наше харківське волонтерське військо незліченне й незламне, але наразі мені хочеться висловити всеоб'ємну шану і вдячність нашим колегам із ХНАДУ, які у ці буремні часи проявили себе героями нашого часу.

В'ячеслав Михайлович Кудрявцев – наймолодший декан нашого університету, успішно очолює факультет підготовки іноземних громадян із грудня 2017 року і дотепер. Упродовж місяця від початку воєнних дій, в найгарячіший період бомбардувань рашистами Харкова В'ячеслав Михайлович керував імпровізованим бомбосховищем центрального корпусу університету, де від бомбардувань переховувалися наші колеги з сім'ями, організував допомогу в перевезенні викладачів та їхніх родин містом у безпечніші місця, а також dopravляв ліки і продукти тим, хто не мав змоги отримати допомогу від міської влади.

Надалі наш декан переїздить до Дніпра і як людина діяльна починає свій шалений волонтерський шлях, встигаючи посеред дня ще й якісно керувати факультетом у віддаленому режимі спілкування. Живучи у свого брата, який теж є волонтером при Координаційному волонтерському штабі, В'ячеслав Михайлович не цурається важкої фізичної праці – завантажує й розвантажує вантажівки з гумані-

тарною допомогою, що далі прямують до інших міст і селищ України. Також не міг він обійти увагою і пропозицію посприяти логістичному ланцюжку з доставки їжі нашим захисникам, тому другу половину дня присвячував розвезенню обідів для ТРО і ЗСУ.

Наразі декан Кудрявцев на громадських засадах вже обіймає посаду куратора Координаційного штабу волонтерів Дніпра, очолює напрямок транспортно-складської логістики, налагоджуючи процеси завантаження та розвантаження гуманітарної допомоги, що у великих обсягах привозиться до Дніпра із Західної України і європейських країн, надалі скеровує вантажі в складські приміщення, а вже звідти допомага надходить безпосередньо нашим захисникам – воїнам ЗСУ.

Кожен із нас відповідальний за зміни в Україні, однак саме залученість до волонтерства вказує на те, наскільки кожен готовий брати відповідальність не лише за себе, але й за життя і добробут своїх співгромадян. Колектив факультету підготовки іноземних громадян пишається нашим деканом, який завжди був готовий допомогти й підтримати кожного в скрутний період ще й до початку військових дій, а зараз, сприйнявши стійко воєнні виклики, самовіддано працює на таку жадану перемогу над одвічним ворогом України.

І що знаменно – там, де В'ячеслав Михайлович – там обов'язково ВСЕ БУДЕ Україна.

О ДОБРОЧИННІСТЬ

ШАНА І НИЗЬКИЙ УКЛІН ВАМ – ВОЛОНТЕРИ ХНАДУ!

Закінчення. Початок на с. 10

Володимир Володимирович Безрідний – заступник декана автомобільного факультету, якого кожен студент знає ще й за ім'ям Дядя Вова. І це абсолютно не свідчить про панібратство, це є високий рівень довіри студентства до Володимира Володимировича, вияв надії і неймовірної поваги до нього, бо він тут, в деканаті й гуртожитку, він завжди поруч, за потреби зарадить проблемам, дасть дорослу й слушну пораду.

Як людина товариська, Дядя Вова має безліч друзів у різних організаціях, завдяки чому долучився до команди волонтерів ГО «МО «Альянс-Доброчинність», потім почав співпрацювати з головою Харківської обласної організації Товариства Червоного Хреста України Костянтином Євгеновичем Башкіровим. У партнерстві з Всесвітньою продовольчою програмою (World Food Programme) волонтери Харківської обласної організації Червоного Хреста України на власному транспорті доставляють продуктові набори тривалого зберігання (макаронні вироби, консерви, борошно, олію тощо) у лікарні Харкова та для людей, які цього справді потребують, бо не мають змоги пересуватися містом.

Коли розпочалася кривава російсько-українська війна, деякі студенти залишилися у наших гуртожитках, бо вже на той момент їхні рідні міста були під окупацією і в'їзд до них був заблокований. Саме в цей складний час Володимир Володими-

рович, який залишився в Харкові попри те, що в його квартиру потрапив снаряд, зважив на всі обставини і вирішив, що його громадянський обов'язок – допомагати передусім нашим студентам, а потім і всім харків'янам, щоб гуманітарна допомога потрапила за призначенням. За весь час облоги Харкова В.В. Безрідний неодноразово привозив гуманітарну допомогу нашим студентам та співробітникам у студентське містечко, за що йому вдячний колектив ХНАДУ і керівництво. А студенти, які дуже шанують свого заступника декана, ще й допомагають розвантажувати гуманітарну допомогу від Міжнародного Червоного Хреста, востаннє це було майже двадцять тонн. Цей вантаж був надзвичайно важливим і був направлений у військові шпитали та перинатальні центри Харківщини.

Час від часу спілкуюся з Володимиром Володимировичем у фейсбуці, прошу допомоги для колег, які не полишають Харків, і мимоволі розпитую про те, як справи на волонтерській ниві. Якщо зібрати до купи всі почуті слова, то відповідь речитативом звучатиме так: «Незважаючи на втому, треба працювати, працювати треба більше та продуктивніше, без вихідних і без святкових днів, бо люди потребують моєї допомоги. Але, коли приходиш додому втомлений, то відчуваш, що день минув з користю, ввечері засинаєш із думкою, що завдяки моїй роботі люди отримали гуманітарну допомогу й вижили у цей страшний військовий час». Особливо на часі була така до-

помога для Першотравневого та Лозової, за що волонтерам і В.В. Безрідному вдячні мешканці багатьох харківських громад. Також у найближчих планах виїзд гуманітарної колони до Барвінківської територіальної громади, жителі якої дуже чекають на волонтерську допомогу.

Працювати стає щоразу складніше, адже бомбардування Харкова продовжуються, але Дядя Вова не зупиняється у своїх намаганнях допомагати, тішиться подарованому бронезилету і вже вимріяв доповнення до обладунків – друзі привезли йому військові «берці» і каску. І найголовніше – пишається своєю донею, нашою студенткою Олександрою, яка у Великій Британії відвідала центральний офіс Червоного Хреста.

Наразі волонтерський рух в Україні – не таке вже й унікальне явище, воно стає дедалі звичнішим, особливо під час воєнної загрози, однак це завжди неймовірний імпульс добра, найшляхетніша діяльність, до якої долучилися і наші відважні колеги В'ячеслав Михайлович і Володимир Володимирович.

Висловлюю вам, шановні колеги, колективну вдячність, тому що у цій ганебній російсько-українській війні переможцями будуть і Збройні Сили України, і потужний волонтерський корпус країни, що допомагає вижити і дарує надію!

Неля Нікуліна,
завідувачка кафедри
українознавства

О ДОБРОЧИННІСТЬ

ВОЛОНТЕРИ СУЧАСНОСТІ

Усі ми дуже хочемо жити в успішній країні. А країну, як відомо, визначають люди. Тож коли кожен із нас буде небайдуже ставитися до свого оточення, гідно вирішуючи нагальні проблеми сьогодення, країна, безумовно, буде розвиватися і процвітати.

Ще з часів Київської Русі в Україні існують давні традиції допомоги військовим і нужденним, опіки й піклування про ближніх та інші складові добродійності, яку ми наразі називаємо волонтерством.

Від початку російсько-української війни, яку розпочала агресивна «сусідка» ще 2014-го, нашу Батьківщину спіткали дуже важкі часи. А з повномасштабним вторгненням наприкінці лютого 2022-го на нашу землю країни-агресорки десятки тисяч українців частково або повністю змінили свої мирні професії. З комунікаційників і редакторів, науковців і викладачів, архітекторів і митців вони стали волонтерами, роблячи те, що потрібно саме зараз – сортують і доставляють гуманітарку, допомагаючи тим, хто залишився нині без їжі та ліків. Сотням тисяч вимушених переселенців, або внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованих територій, які, рятуючись від безперервних обстрілів і бомбардувань загарбників, змушені були залишити свої домівки, миттєво прийшов на допомогу потужний загін волонтерів з усієї країни.

Якщо ще п'ять років тому лише чверть українців мали досвід волонтерства, то після повномасштабного вторгнення росії волонтером є чи не кожен громадянин України. Така самопожертва наших співвітчизників, які витрачають свої час, досвід і часто власні ресурси, наразі не має аналогів у світі.

Незважаючи на виснаження та емоційну втому, часто працюючи у режимі 24×7, наші волонтери, яким притаманні такі високі чесноти, як співчуття і безмежна доброта, продовжують гідно виконувати свою роботу, адже усіх їх спонукає бажання робити добро іншим.

Яскравим представником потужної армії волонтерів сучасності є доцент кафедри будівельних і дорожніх машин ім. А.М. Холодова механічного факультету нашого університету, харків'янин Олександр Єфименко.

О.В. Єфименко належить до династії потомствених механіків і науковців. Його

батьки навчалися на механічному факультеті, після одруження у них народився Сашко, який пішов професійною стежкою своїх батьків, також закінчивши механічний факультет. Сімейну традицію гідно продовжили два його сини-близнюки. Та мова зараз саме про Олександра Володимировича.

З початком бойових дій і цинічних бомбардувань рідного Харкова перед Олександром, як і перед більшістю містян, постало питання де знайти прихисток у цей надскладний воєнний час. Так доля завела його до Терешківської сільської територіальної громади, що на Полтавщині, куди він вимушений був евакуюватися. Саме тут Олександр знайшов себе у дещо іншій царині діяльності, ставши волонтером. Упродовж понад трьох місяців кровопролитної війни з російським агресором доцент Єфименко вивозив дітей та жінок з Харкова до кордону із Польщею; у співпраці з обласною клінічною лікарнею №2 і міжнародною неприбутковою організацією Free Ukraine та місією Humanitarian bridge – direct actions for Ukraine двома автобусами проводив евакуацію біженців до Європи; відважно доставляв зі Львова вкрай важливі гуманітарні вантажі з ліками, обладнанням, одягом і продуктами харчування до 17-ї лікарні м. Харкова; спільно з Geneva Branch of Ukrainian Society of Switzerland Free Ukraine, Assosiation Deti dopravляв продукти харчування з Женеви до Харкова, а також мешканцям Терешківської територіальної громади; у співпраці з Львівською ГО «Газда» постачав українцям дитяче харчування, санітарію та медикаменти із м. Плезень (Польща).

Крім того, О.В. Єфименко за участі Асоціації туристичних організацій Turystyka dla Ukrainy в особі Agnieszka Skarbowska, Adam Cielecki здійснив доставку засобів пересування (електротранспорт) до ТТГ Полтавської області.

Дуже багато свого часу та уваги Олександр Володимирович як волонтер присвятив саме Терешківській ТГ, куди у співпраці з товариством Червоного Хреста України Полтавської області постійно доставляв продукти харчування, ліки і предмети санітарії. Тісно співпрацюючи з партнерською організацією Агентства ООН у справах біженців (УВКБ ООН) «Право на захист», доцент Єфименко професійно організував роботу виїзних бригад з реєстрації тимчасово переміщених осіб з Харкова, Ізюма, Краматорська і Сум до Терешківської територіальної громади та її пункту прийому, а також розселення понад 6000 осіб по житловому сектору Полтави.

Це далеко не повний перелік добродійних справ, які безкорисливо виконував і продовжує це робити дотепер у свій вільний час (в основному це друга половина дня, адже навчальний процес ніхто не відміняв) Олександр Володимирович Єфименко.

Від імені Терешківської територіальної громади Полтавського району Полтавської області голова ТТГ Віталій Турпітько щиро сердно подякував доценту кафедри будівельних і дорожніх машин ім. А.М. Холодова механічного факультету нашого університету О.В. Єфименку за безмежний прояв гуманізму і співпереживання за долю українців у цей надскладний для усіх час.

До речі, свою волонтерську роботу, зокрема й організацію та видачу гуманітарної допомоги у Терешківській територіальній громаді, Олександр Єфименко проводив спільно з депутатом Верховної Ради України Максимом Бурбаком.

Сьогодні, як ніколи раніше, кожен із нас дуже чекає на перемогу над лютим ворогом.

І волонтери або, як їх ще чемно називають, добровольці невидимого фронту, пліч-о-пліч з бійцями ЗСУ і ТрО своєю повсякденною працею наближають омріяну Перемогу і Мир для нашої Вітчизни.

Велике їм за це спасибі, безмежна шана і уклін!

Все буде Україна!

Ольга Ожго

О ДОБРОЧИННІСТЬ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ І ПІДПРИЄМНИЦТВА – АКТИВНИЙ УЧАСНИК ГУМАНІТАРНОГО РУХУ

Ніколи людина так глибоко не замислюється над цінністю власного життя, як у той момент, коли цьому життю щось загрожує. А під час війни й поготів, адже кожен намагається уберегтися та вижити, що є цілком природною реакцією на зовнішні загрози. І лише найсміливіші серед нас, люди надзвичайної доброти і чуйності, думають про оточуючих, знаходячи можливість для надання необхідної допомоги та підтримки всім, хто її так потребує.

Небайдужими до чужого горя є викладачки кафедри економіки і підприємництва проф. Ярослава Левченко та доц. Ірина Кирчата, які, попри непрості часи, роблять усе можливе, щоби допомогти населенню міста Харкова. У цей дійсно надважкий час вони активно організують надання гуманітарної допомоги харків'янам.

Так, у травні за ініціатири Ярослави Левченко та за сприяння міського голови

м. Кам'янка (Черкаська область) Володимира Тірона, його заступника Олександра Потапенка, Олександрівського селищного голови (Кіровоградська область) Олександра Безпечного та секретаря Олександрівської селищної ради Тетяни Половенко до Харкова було надіслано продукти харчування, зокрема: борошно, картоплю, крупи, олію, м'ясні консерви тощо.

Загальний обсяг допомоги від Кам'янської громади склав 6700 кг, від Олександрівської громади – 1300 кг.

Щиросердно дякуємо громадам Черкащини та Кіровоградщини за гуманітарну допомогу харків'янам у ці дуже непрості для нас часи воєнних дій російського агресора.

Також у травні за ініціатири Ірини Кирчатої та за підтримки її друзів і знайомих у співпраці з некомерційною асоціацією «Віче» (Asociación Viche), котра була ство-

рена для організації гуманітарної допомоги з Іспанії в Україну, а також завдяки сприянню благодійних фондів «Майбутнє будемо разом» і «Добра справа», було надано відповідну допомогу дітям, людям похилого віку, захисникам України як на фронті, так і у госпіталах, тобто усім, хто її наразі найбільше потребує.

Крім того, за сприяння Ірини Кирчатої та за дієвої допомоги волонтера Андрія Терещенка на факультет управління та бізнесу і в гуртожиток №6 було доставлено продукти харчування, а також побутову хімію.

Кафедра економіки і підприємництва пишається проф. Я.С. Левченко і доц. І.М. Кирчатою, які своєю активною громадянською позицією та добродійністю наближають таку довгоочікувану усіма нами Перемогу!

Оксана Дмитрієва, зав. каф. ЕіП, проф.

О ВІЙНА НАУЦІ НЕ ПЕРЕПОНА

РОБОТА СЕКЦІЇ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

У кожного з нас бувають різні періоди, та чи міг хтось собі уявити життя не під блакитним небом, усіяним зірками, а закутаним димом; не літній аромат квітів і трав, а запах попелищ і пороху.

Втім такі умови нашої нинішньої реальності, у якій ми продовжуємо жити, пристосовуючись до них: працювати і навчати студентів, створювати проєкти, долучати до роботи над ними усіх наших талановитих, безперечно мужніх і сильних, юнаків і дівчат, які у ці дні викликають у нас щире захоплення, бо ми – дорослі, мабуть, і не уявляли собі, які здібності криються у цих, на перший погляд, здебільшого худих і невеликого зросту, але з гордо піднятими плечима представників сучасної молоді.

Здається, саме у ці важкі часи вони з особливим натхненням і завзятістю долучилися до наукових заходів, організованих університетською спільнотою і секцією іншомовної комунікації кафедри філософії та педагогіки професійної підготовки. Саме у

цей надважкий для нашої країни час студенти ФТС і запрошені учасники із НТУ «ХПІ», ХНУРЕ, Національного біотехнологічного університету, ХПУ ім. Г. Сковороди, Харківського університету цивільного захисту, а також Дніпровського державного аграрно-економічного університету ретельно поставилися до підбору матеріалу за фахом і представили дуже сучасні та цікаві доповіді англійською мовою на 84-ту міжнародну студентську конференцію, яку викладачі секції іншомовної комунікації проводили два дні поспіль в онлайн-форматі, заслухавши майже 70 доповідей.

Не менш плідною, але все-таки не такою багатою на запрошених учасників, на жаль, видалася конференція магістрантів, аспірантів і молодих учених «Питання сучасної модернізації науки та освіти». На конференцію було представлено майже 60 доповідей, а у її роботі безпосередньо взяли участь 42 студенти-магістранти з ХНАДУ, ХНУРЕ, НТУ «ХПІ» та Націо-

нального біотехнологічного університету. Особливої шани заслуговують аспіранти з Китаю, для яких різниця у часі не стала на заваді. Незважаючи на те, що на момент проведення заходу у них лише світало, вони дуже якісно і жваво представили свої доповіді.

Принагідно зазначимо, що усі доповіді студентів-магістрантів вирізнялися високою науковістю та представляли результати власних здобутків за період співпраці зі своїми науковими керівниками за фахом.

Ми дійсно пишаємося нашими студентами та аспірантами і їхньою неймовірною жагою до знань у ці нелегкі часи. Тож, так тримати! Творчої наснаги вам і натхнення!

Висловлюємо також щирі подяку усім нашим колегам за плідну співпрацю!

Ольга Губарева,
доцент секції іншомовної комунікації
каф. ФППП

О ВІТАЄМО!

Вітаємо ювілярів

(які народилися у травні – червні)

Наталію Миколаївну Фідровську – завідувачку кафедри будівельних і дорожніх машин ім. А.М. Холодцова.

Миколу Григоровича Михалевича – професора кафедри автомобілів ім. А.Б. Гредескула.

Павла Анатолійовича Єгрова – доцента кафедри деталей машин та теорії механізмів і машин.

В'ячеслава Миколайовича Павленка – доцента кафедри технічної експлуатації та сервісу автомобілів ім. М.Я. Говорушенка.

Світлану Вікторівну Нурису – доцента кафедри технології дорожньо-будівельних матеріалів ім. М.І. Волкова.

Вікторію Іванівну Вербицьку – доцента кафедри обліку і оподаткування.

Анну Олександрівну Басову – доцентку кафедри мовної підготовки.

Станіславу Олександрівну Приходько – доцента кафедри мовної підготовки.

Раміса Аскеровича Алієва – старшого викладача кафедри фізичного виховання та спорту.

Катерину Іванівну Гайдей – викладачку кафедри філології та лінгводидактики.

Павла Сергійовича Безника – викладачку кафедри фізичного виховання та спорту.

Олену Володимирівну Аринушкіну – асистента кафедри будівництва та експлуатації автомобільних доріг ім. О.К. Біруля.

Людмилу Володимирівну Пахову – асистента кафедри економіки і підприємництва.

Людмилу В'ячеславівну Проніну – завідувачку аспірантури.

Віктора Андрійовича Близнюка – завідувача лабораторії кафедри фізики.

Наталію Михайлівну Єршову – майстриню виробничого навчання кафедри технології дорожньо-будівельних матеріалів ім. М.І. Волкова.

Юлію Олегівну Канашикову – фахівчиню 1 категорії навчального відділу.

Тетяну Іоганнівну Фаст – бібліотекарку 2 категорії наукової бібліотеки.

Сергія Миколайовича Ричкова – старшого лаборанта інформаційно-обчислювального центру.

Юрія Юрійовича Любимова – старшого лаборанта лабораторії інформаційних технологій і обчислень.

Олександра Олексійовича Степаненка – лікаря вищої категорії кафедри фізичного виховання та спорту.

Ольгу Омелянівну Бутилову – інженера з охорони праці 1 категорії ректорату.

Андрія Івановича Зуба – інженера-електроніка 3 категорії відділу охорони.

Миколу Івановича Дзюбу – електрика 4 розряду навчального корпусу механічного факультету.

Ігоря Іллєвича Горелика – завідувача пральні.

Валентину Семенівну Васильєву – прибиральницю головного навчального корпусу.

Наталію Павлівну Паценко – прибиральницю господарчого відділу.

Раїсу Антонівну Леонову – прибиральницю навчального корпусу механічного факультету.

Наталію Миколаївну Андрос – прибиральницю гуртожитку №5.

Наталію Анатолійівну Чепурко – прибиральницю гуртожитку №6.

Зичимо Вам, шановні ювіляри, величних справ і міцного здоров'я, професійних успіхів і безмежних віри й оптимізму, впевненості й наснаги на довгі-довгі роки!

Нехай у Ваших оселях завжди будуть мир, затишок і добробут!

Колектив ХНАДУ

О ПОЕЗІЯ ВІЙНИ

Я бачу його з автоматом

Я бачу його з автоматом,
В жилах застигає кров.
Я чую як плаче його мати,
І я не втримаюся знов.

Такі близькі були ми – до обіймів,
Та відклалась мрії в забуття.
Я так хотіла бути поруч нині,
Та наші плани рушила війна.

Я не хотіла плачу рідних,
Я не хотіла, щоб кричало дитя.
Якби ж почув Бог молитву,
Від людей, в яких скалічене життя.

Іх сотні, тисячі розбитих душ,
Роздавлених сердець.
Я б віддала від себе все,
Якби війні прийшов кінець.

Якби ж почути поруч голос,
Який так мріяла почути.
Мені б прижатись до грудей,
Так сильно, щоб стук серця чути.

І більш ніколи не пустить від себе,
І ні на мить не забуває про те,
Що Україна, рідна мати,
За все помститься їй не впаде!

Дар'я Майстренко, ст. ДБФ

Ніч перед весною

24 лютого – ніч перед весною,
24 лютого – зірки стоять над водою,
24 лютого – кохання сняться їй весна,
24 лютого – раптом прийшла війна!

Я кажу: «Ні», не може цього бути,
Снаряди рвуться поруч і канонади знак.
Невже пришла війна? Не може цього бути,
Але це справді так, це справді так!

По рідній Україні крик матерів і діток,
І всенародний плач, і всенародний біль.
Моя ти, Україно, у світі ти єдина!
Народ тебе підтрима, підтрима звідусіль!

Ти – непереможна!

Любов Клинець

*Незрівнянні мої українці!
Ми маємо пройти цю «гогофу»,
Щоб воскреснути!
Щоб жити!
Щоб процвітати...*

Лихие – военные...

Учень – свет, а неучень – тьма,
Где взять покой, чтобы набрать ума?
День в тревоге, и не может ночь помочь,
Мне стол претит, чертёж,
книга – стоп.

Ведь идёт война – прежней жизни крах,
Умирают все, почему не я?
Новостной поток оголяет плоть её,
Бойня, в воздухе пахнет порохом.

Спишет всё нам – бросай учёбу,
Какого будет от нас впрямь проку?
Ковид, конфликт, а за партой – шиш,
Хоть один толковый
выйдет специалист?

Жизнь – не чистый лист,
этих кляуз сотни,
Увы, нельзя тут начать по новой.
И, взяв стальной свой характер, помню:
Я – геодезист, а ломать – не строить.

Мне стол претит, чертёж,
книга – стоп,
Но я бросить их не могу, и стон,
Подавив прям в горле, учусь упорно,
Кто, как не я, восстановит город?!

Я этим горда, пусть пустыяк –
не подвиг,
Мой честный труд будет труд героя.
Дистанционно вновь курс окончив,
Мы из студентов шли в стан рабочих.

Тот путь тернист, но уныние прочь,
Как и тех, кто крах нам упорно прочит.
Где мы пережили болезнь, обстрелы,
Магистраль построим,
чтобы дальше ехать.

Пусть стало трудно,
так стань примером,
Как с молодым порывом вновь
встать и сделать.

Искать пути, где их нет и не было,
Кто это смог – лицо поколения!

Дар'я Орлова,
ст. ДСФ

Роздуми про сьогодні

Буття мене підвісило на крюк,
З якого ані вирватись, ні впасти.
В житті моєму було безліч мук,
Та чи спасусь від нової напасті.

Содом й гоморра – це якраз про те,
Що робить з нами нині лютий кат.
Не думає про наслідки й земне
І шаленіє від поразок й втрач.

Однак я сильна, мужня і стійка,
І ці випробування подолаю.
Та й полечу за небокрай, мов чайка,
Щоби дістатись до земного раю!

ОЖГО

Мало хто знає, що наприкінці свого життя Андрій Демент'єв написав декілька сміливих віршів про росію та про те, що з нею відбувається. На все це він, як і багато хто, просто не могли закривати очі. Якби цей вірш був написаний зараз, його закінчення було б набагато трагічнішим...

Мне так неуютно стало...

Мне так неуютно стало
В лоне родной страны.
Душа от обид устала,
От торжества шпаны.

Всем заломили руки,
Кто косо взглянул на власть.
Уж лучше с ней жить в разлуке,
Чем в лапах ее пропасть.

Муза, не будь слугою,
Как я не стал холуем.
Мне легче уйти в изгой,
Чем видеть, как рушат дом.

Как рушат любимый берег,
Где боль моя и друзья.
В Россию лишь можно верить,
А жить в ней давно нельзя.

Андрей Демент'єв

Образ дьявола.
Эрмитаж.
Бронза. XII век...
Они что-то знали...

О ПОЕЗІЯ ВІЙНИ

Я чую весняних пташок

Я чую весняних пташок.
Вони з усіх сил намагаються
Переспівати сирену,
Що в наше життя врывається...

Я бачу жахливу війну,
І в кожному серці лиш смуток...
Тепер же усі українці –
Квітучий букет «незабудок»!

Я відчуваю цей біль
Свого народу незламного,
Що захищає своє
Від усього того безталанного!

Я чую, я бачу, я відчуваю,
І намагаюсь з цим жити,
Але до війни було зовсім інакше:
Мрії, обійми, квіти...

І вірю я, все іще буде:
Кохання, весна і мрії!
Я кожного прошу, будь ласка,
Плекайте у серці надію!

Надію, що стихнуть сирени,
Що вщухне наш біль і знов
Обіймами теплими спільними
Ми всюди посієм любов!
Марія Кішмерешкіна

Він – волонтер!

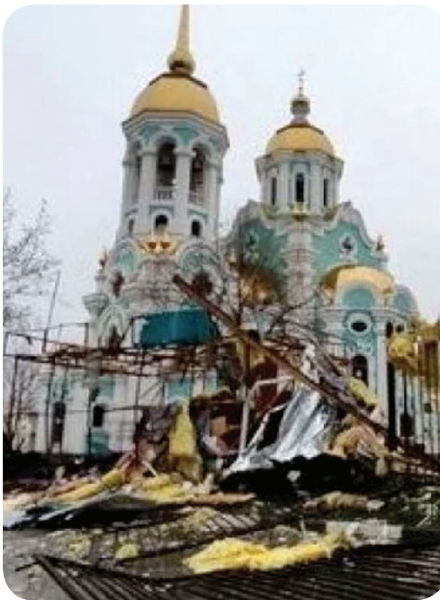
Він автомат чіпач не хоче,
Чіплять на торс бронезилет.
Чека не висмикнула досі,
Але чекати досить вже!

Ні, воювати він не стане,
Бо вдосталь жертв, жахів, смертей.
Але не боягуз, не зрадник,
Він теж герой, він – волонтер!

І там, в горнилі пекла, бійні,
Де вибухає кожен день,
Він теж бував, та не солдатом –
Привозив ліки для людей!

Покинув дім та чи вернеться?
Укотре запитання це...
Серце не в грудях, в п'ятах б'ється,
Тривожно, але б'ється ще.

*Незрівнянні мої українці!
Ми маємо пройти цю «голгофу»,
Щоб воскреснути!
Щоб жити!
Щоб процвітати...*

І поки буде так, повинен
Ризикувати волонтер.
Хто, як не він, прийде на поміч
Тим, хто страждає більш за все!

Святий обов'язок та праця!
Себе не жаль, не жаль грошей.
Та він провину відчуває,
Що сил не вистача на все...

І буде купа сліз та віршів,
Гучних промов або пісень.
На честь солдатів, добровольців,
Але не забувайте теж.

Про тих, хто воюють не стане,
Бо вдосталь жертв, жахів, смертей,
Та кожен з них не боягуз, не зрадник!
Він теж герой, він – волонтер!

**Денис Мирошник,
ст. ДБФ**

А скоро Великдень

А скоро Великдень... та,
бачиш, війна...

Так склалося з нами наразі,
І плаче в куточку холодна весна,
Їй гірко, як нам – бідоласі.

А скоро Великдень... і скоро свята,
Прийде золоте Воскресіння,
А моя країна нестиме хреста –
Нестиме, заради спасіння.

Стоятиме там серед чорних руїн –
Заплакана..., змучена..., боса...
Гарматний у вухах колотитиме дзвін,
І холод кривавий по косах.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори публікацій. Думки авторів публікацій у нашому виданні не завжди збігаються з точкою зору редакції. Матеріали і фотознімки, передані до редакції, не рецензуються і не повертаються. Редакція не має змоги листуватися з кореспондентами.

А скоро Великдень...,
для чого війна?
Для чого прострілені груди?
І ця – не по-людськи висока ціна
Безглуздим наказом від «юди».

А скоро Великдень...
та, бачиш, війна...
Та, бачиш, у нас катастрофа...
Тепер у нас своя болочка ціна,
Тепер у нас своя «голгофа»...

Аліна Войтенко

Не бывать нам прежними

Не бывать нам прежними,
Поменяла жизнь война.
Не бывать всем прежними,
Теперь я точно не одна.
И та злосчастная стена,
Которая стоит возле Кремля,
Падет в огне,
Утонет в крови.
Ты не растопчешь
украинской воли...

**Белла Акопян,
ст. ФТС**

Кресты снимите, россияне

Кресты снимите, россияне,
Они вам больше не нужны.
И не креститесь больше в храме,
Предавшие славян сыны.

Все ваши души Бог покинул,
В них черви страха завелись.
Вам злобный карлик теперь идол –
И мал, и стар ему клонись.

Лишенный разума погибнет
И вас с собою заберёт.
Как вы додумались, ехидны,
Напасть на родственный народ?

Вы строили для вида храмы
И крыли золотом кресты.
Но не учили ваши мамы
Детей трём истинам простым:

Не убивай – есть аксиома.
Не укради ни у кого.
Не возжелай жены и дома,
Что у соседа твоего.

Вы ж лезете в другие страны,
Несёте смерть и «русский мир».
А русский мир – это тираны,
Кто что бы нам не говорил.

Осталась грязною россия –
Страна рабов, а не господ.
Кто виноват, что вы такие?
С моралью гопников народ.

Чужда вам заповедь Господня.
Снимайте все с грудей кресты.
И может Божья преисподня
Как некрещеных вас простит.

А. Ширков

Газета «Автодорожник» видається з 1931 року. Засновник – колектив Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти.

Газета зареєстрована у Державному комітеті України на справах видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження 1 грудня 1993 року.

Свідоцтво про реєстрацію: серія ХК №80.
Адреса редакції: 61002, м. Харків-МСП,
вул. Ярослава Мудрого, 25, кім. 204.
Тел. 707-36-74.

E-mail: gazeta@khadi.kharkov.ua
Газета віддрукована у видавництві ХНАДУ.
Тираж 800 прим.

Зам. № 4/22-В від 01.06.2022 р.

Головний редактор **О.Д. Васильківська**
Коректура **Л.А. Пустовойтової**
Комп'ютерна верстка **О.Г. Безродного**
Фото **О.М. Лісконог**